

Бідзіля Ю. М.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Гецько Г. І.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ВПЛИВ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ У ЖУРНАЛІСТИЦІ

У статті досліджено вплив новітніх технологій на трансформацію професійних стандартів у журналістиці, зокрема в аспектах створення контенту, взаємодії з аудиторією та дотримання етичних норм. Актуальність роботи зумовлена зростанням ролі автоматизації, штучного інтелекту та великих даних, що вимагає адаптації традиційних підходів до умов цифрової трансформації. Виявлено, що технологічні інновації сприяють підвищенню оперативності й точності роботи журналістів, але водночас створюють ризики поширення дезінформації, формування «інформаційних бульбашок» та втрати контролю над алгоритмами. Метою дослідження є вивчення трансформації професійних стандартів журналістики під впливом цифрових технологій та розроблення рекомендацій для їх ефективної адаптації. Для досягнення мети застосовано методи контент-аналізу, порівняльного аналізу та узагальнення, які дозволили оцінити вплив автоматизації на ключові аспекти журналістської діяльності. Доведено, що автоматизація рутинних процесів зменшує навантаження на журналістів, сприяючи концентрації на творчих та аналітичних завданнях. У результатах дослідження обґрунтовано необхідність удосконалення етичних стандартів, які враховують специфіку роботи з автоматизованими системами та алгоритмами. Рекомендовано підвищення технічної компетентності журналістів, упровадження блокчейн-технологій для забезпечення прозорості походження контенту, а також розроблення алгоритмів, які зберігають баланс між персоналізацією інформації та плюралізмом думок. Зроблено висновок, що цифрова трансформація журналістики потребує інтеграції технічних, етичних та освітніх підходів для збереження довіри аудиторії та забезпечення високих професійних стандартів. Перспективи подальших досліджень включають аналіз впливу віртуальної та доповненої реальності, а також штучного інтелекту на якість журналістської діяльності й розроблення стандартів для медіа в умовах глобальної цифровізації.

Ключові слова: цифрові інновації, журналістська етика, контент-менеджмент, персоналізація контенту, прозорість медіа, автоматизація журналістики.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток журналістики характеризується стрімким упровадженням новітніх технологій, які не лише змінюють методи збору та оброблення інформації, але й суттєво впливають на професійні стандарти та етичні норми медіагалузі. Автоматизація процесів, використання алгоритмів штучного інтелекту для генерації новинного контенту, застосування інструментів великих даних для аналізу аудиторії та прогнозування її уподобань відкривають нові можливості для підвищення оперативності, точності та доступності журналістської діяльності. Проте такі інновації також породжують низку викликів, пов'язаних із забезпеченням прозорості, відповідальності та захистом прав на достовірну інформацію.

Актуальність проблеми полягає в необхідності дослідження впливу технологічних трансформацій на традиційні журналістські стандарти, що вимагає міждисциплінарного підходу до аналізу змін у професійній етиці, розширенні функцій журналіста, методів його комунікації з аудиторією тощо. Практична значущість зумовлена потребою в адаптації сучасних медіа до цифрової епохи, що включає розроблення нових алгоритмів роботи журналістів, удосконалення системи перевірки фактів та розширення інструментів для боротьби з дезінформацією. Розв'язання завдань у контексті цієї проблематики сприятиме не лише збереженню громадської довіри до журналістики, але й забезпеченню стійкості демократичних процесів, які залежать від якісної та об'єктивної інформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідники в галузі соціальних комунікацій застосовують різноманітні підходи щодо вивчення впливу новітніх технологій на журналістику, зосереджуючи увагу на їх можливостях, викликах і наслідках для професійних стандартів. Наукові праці, пов'язані з цією проблематикою, можна систематизувати в п'ять умовних блоків.

Перший блок досліджень зосереджено на впливі мультимедійних та імерсивних технологій на журналістику. Зокрема, в роботі І. В. Страшко (I. V. Strashko) [24] проаналізовано мультимедійний корпус як інноваційний інструмент для підвищення стандартів журналістської діяльності. Авторка наголошує на важливості мультимедійних платформ для стандартизації та оптимізації журналістської роботи. Науковець І. Хлистун [6] розглядає інтеграцію штучного інтелекту в журналістську освіту, звертаючи увагу на необхідність адаптації навчальних програм для розвитку технічної компетентності журналістів. Дослідники М. Савченко та О. Добродум [5] аналізують виклики, що виникають під час запровадження нових технологій у рекламу, зокрема їх вплив на громадську думку. У роботі В. Каленич [2] досліджується застосування імерсивних технологій віртуальної (VR) та доповненої реальності (AR) у журналістиці, акцентується увага на їхньому потенціалі у створенні інтерактивного контенту та залученні аудиторії, хоча їх запровадження потребує значних ресурсів.

У другому блоці досліджень розглядається використання штучного інтелекту в медіагалузі. Зокрема, О. Надточій та Д. Прудіус [4] порушують проблему використання штучного інтелекту в Україні, оскільки через відсутність регулювання подібних технологій виникають додаткові ризики для їх інтеграції. У праці О. О. Грозної [1] проаналізовано роль штучного інтелекту та віртуальної реальності в трансформації контенту. Авторка відстежує вплив цих технологій на персоналізацію новин і зміну форматів репрезентації інформації. Виклики і переваги штучного інтелекту в журналістиці й медіаосвіті, зокрема ризики упередженості алгоритмів та необхідність створення етичних регламентів, розглянуто в науковій розвідці І. Черемних [7].

Третій блок наукових робіт порушує проблеми, що стосуються алгоритмічності та автоматизації в журналістиці. У статті Л. Голман (L. Holman) та Дж. Перрольта (G. P. Perreault) [16] описано технологічні трансформації в ньюзрумах, зокрема розглянуто питання доступу до технологій крізь ген-

дерну перспективу. Дослідники зазначають, що впровадження новітніх алгоритмізованих систем впливає на роботу редакцій, водночас створюючи нерівномірний доступ до технологічних ресурсів серед працівників.

У роботі Е. Котенідіса (E. Kotenidis) та А. Вегліса (A. Veglis) [18] досліджено сучасні підходи до застосування алгоритмів у створенні новин. Відзначено, що автоматизація значно пришвидшує роботу редакцій, але водночас дещо обмежує творчі підходи журналістів, оскільки алгоритмічні системи часто працюють за шаблонними моделями, що зменшує варіативність контенту.

В. Алі (W. Ali) та М. Хассун (M. Hassoun) [8] аналізують виклики, пов'язані з автоматизованою журналістикою, зокрема порушують проблеми прозорості алгоритмів та ризики поширення дезінформації. Дослідники наголошують, що, хоча що алгоритми хоч і можуть підвищують ефективність новинного виробництва, проте відсутність чітких етичних регламентів для у їх використанні створює потенційні загрози для медійної екосистеми.

М. Бруссар (M. Broussard), Н. Діакопулос (N. Diakopoulos), А. Л. Гузман (A. L. Guzman), Р. Абебе (R. Abebe), М. Дюпан (M. Dupagne) та Ч.-Х. Чуан (C.-H. Chuan) [10] наголошують на необхідності розроблення стандартів для запобігання алгоритмічній упередженості в журналістиці. Дослідники підкреслюють, що без належного регулювання автоматизовані системи можуть відтворювати та посилювати вже наявні медійні стереотипи, що впливає на якість інформаційного простору.

Четвертий блок досліджень присвячений аналізу впливу штучного інтелекту на якість контенту та його інтеграцію в журналістські практики. Варто виокремити наукову роботу Д. Верма (D. Verma) [26], де описано переваги автоматизації для підвищення точності новин. Автор зауважує, що новітні технології не завжди враховують контекст. Дослідник Д. Загорюлько (D. Zagorulko) [28], розглянувши використання ChatGPT у журналістиці, доводячи, приходить до висновку, що контент, створений ШІ, хоч і відповідає журналістським стандартам, проте потребує перевірки.

П'ятий тематичний блок досліджень зосереджений на етичних аспектах застосування новітніх технологій у журналістиці. До прикладу, науковець М. Р. Лейсер (M. R. Leiser) [19] вивчає ризики, пов'язані з упередженням алгоритмів, та наголошує на необхідності етичної відповідальності

в разі використання штучного інтелекту. Дослідники А. Л. Санчез Лоус (A. L. Sánchez Laws) та Т. Утн (T. Utne) [23] пропонують застосовувати етичні принципи для імерсивної журналістики, наголошуючи на прозорості VR-контенту.

У цих наукових дослідженнях висвітлено, як новітні технології трансформують журналістську діяльність, змінюють професійні стандарти і створюють нові етичні виклики, водночас демонструючи, що є значний простір для подальших досліджень у напрямках регулювання, адаптації стандартів та етичної відповідальності.

Незважаючи на швидке впровадження новітніх технологій у журналістику, наразі не достатньо вивченими є питання адаптації професійних стандартів до автоматизації. Традиційні етичні норми не враховують викликів, які створюють алгоритми та автоматизовані платформи, що підвищує ризики поширення дезінформації та упередженого контенту. Недостатньо вивченим є вплив новітніх технологій на достовірність контенту, зокрема механізми перевірки, які не завжди гарантують точність через обмеження алгоритмів. Зміни в ролі журналіста також залишаються невідомими. Виникає потреба в балансі між творчими навичками та технічними компетенціями для роботи з автоматизованими системами. Алгоритми персоналізації контенту сприяють створенню «інформаційних бульбашок», що обмежує доступ до альтернативних точок зору.

Розроблення рекомендацій для адаптації журналістики до цифрових умов ускладнюється браком емпіричних досліджень успішних кейсів, нових підходів до забезпечення прозорості джерел, зокрема блокчейну. Запропоноване дослідження сприятиме заповненню цих прогалин через розроблення методик, що забезпечать збереження професійних стандартів і підвищення довіри до медіа в цифрову епоху.

Постановка завдання. Мета статті – дослідження трансформації професійних стандартів журналістики під впливом цифрових технологій та визначення шляхів їхньої ефективної адаптації з урахуванням етичних, професійних і технічних викликів.

Завдання статті:

1) дослідити вплив основних новітніх технологій на журналістику та її професійні стандарти, з'ясувати особливості їх застосування в процесах збору, аналізу та поширення інформації;

2) проаналізувати вплив цифрової трансформації на зміну функцій журналіста, зокрема в контексті автоматизації контенту, взаємодії з

аудиторією та викликів, що виникають у зв'язку з упровадженням новітніх технологій;

3) виявити основні проблеми, що виникають унаслідок технологічних інновацій, зокрема поширення дезінформації, втрату контролю над алгоритмічними процесами та загрози дотриманню етичних принципів;

4) запропонувати рекомендації для адаптації журналістики до нових умов із метою збереження професійних стандартів і довіри аудиторії.

Виклад основного матеріалу. Новітні технології здійснюють істотний вплив на всі аспекти журналістики, трансформуючи процеси збору, обробки та поширення інформації. Серед ключових інновацій можна виокремити штучний інтелект, алгоритми машинного навчання, автоматизовані платформи для створення контенту, а також аналітичні системи, що базуються на великих даних. Ці технології дозволяють не лише підвищити швидкість і точність роботи журналістів, але й пропонують нові підходи до взаємодії з аудиторією, формування медіапродукту та боротьби з дезінформацією (табл. 1).

Сучасна журналістика вже активно інтегрує ці технології, демонструючи як їх можливості, так і вплив на професійні стандарти. Використання штучного інтелекту в інформаційних агентствах, як-от Associated Press [25], дозволяє швидко створювати новинні повідомлення з мінімальною участю журналістів у рутинних завданнях. Це сприяє не лише оперативності, але й зниженню витрат на підготовку базового контенту, залишаючи більше часу для творчої та аналітичної роботи.

Технології великих даних, як-от платформи Google Analytics [11] або Chartbeat [15], надають редакціям інструменти для аналізу поведінки аудиторії, визначення трендових тем та прогнозування інформаційних запитів. Це сприяє формуванню індивідуалізованого журналістського контенту, що відповідає потребам цільової аудиторії.

Алгоритми машинного навчання впроваджуються в журналістські процеси для вдосконалення роботи редакцій. Вони використовуються в рекомендаційних системах для персоналізації новин, модерації коментарів та автоматизації пошуку релевантної інформації. Наприклад, медіаплатформи впроваджують алгоритми для аналізу текстових матеріалів, оптимізації заголовків та підбору мультимедійного супроводу, що підвищує ефективність створення журналістського контенту.

Отож, новітні технології безпосередньо впливають на процеси журналістської діяльності,

Новітні технології та їх застосування в сучасній журналістиці

Технологія	Застосування	Результати впровадження
Штучний інтелект	Автоматизоване створення новинного контенту, перевірка фактів, виявлення фейків, аналіз аудиторії	Підвищення продуктивності редакцій, скорочення часу на рутинні завдання, розширення можливостей аналізу даних
Великі дані	Аналіз уподобань аудиторії, прогнозування тенденцій, визначення ключових тем	Формування персоналізованого контенту, підвищення точності тематичних досліджень, оптимізація редакційної стратегії
Алгоритми машинного навчання	Рекомендаційні системи для індивідуалізації контенту, модерація коментарів, сегментація аудиторії	Поглиблення взаємодії з читачами, вдосконалення процесів відбору контенту, зростання залученості аудиторії
Автоматизовані платформи	Генерація текстів, підбір ключових слів для оптимізації пошукових систем	Підвищення ефективності контент-маркетингу, швидке створення матеріалів, підтримка оптимізації SEO
Віртуальна та доповнена реальність (VR/AR)	Створення інтерактивного контенту, репортажі з використанням візуалізації в реальному часі	Підвищення залучення аудиторії, розвиток нових форм медіанаративу, розширення інструментарію для висвітлення подій

Джерело: сформовано авторами на основі [1, с. 107–108; 2, с. 213–218; 6, с. 1586].

трансформуючи підходи до створення, розповсюдження та споживання інформації, водночас зумовлюють нові виклики щодо збереження професійних стандартів та етичних норм.

Як наголошує О. О. Грозна, доповнена (AR) і віртуальна (VR) реальність стали революційними інструментами для медіа, позаяк дозволили дозволяючи створювати інтерактивні репортажі [1, с. 108]. BBC активно використовує VR для висвітлення таких складних тем, як екологічні катастрофи чи гуманітарні кризи, надаючи аудиторії змогу безпосередньо «поринути» в події [27]. Ці нові формати збагачують журналістику, водночас потребують значних ресурсів і технічної експертизи.

Можемо резюмувати, що впровадження новітніх технологій у журналістику є не лише інструментом для вдосконалення процесів, а й каталізатором трансформації її стандартів та етичних норм.

Міжнародні та національні стандарти журналістики є стрижневими у формуванні етичної основи професійної діяльності. Такі документи, як Декларація принципів поведінки журналістів (IFJ) [12], Кодекс етики журналіста України [3], Міжнародна хартія етичних принципів журналістики (UNESCO) [17] та Європейська хартія свободи преси [13], закладають базові принципи точності, об'єктивності, прозорості та відповідальності. Водночас цифровізація інформаційного простору і впровадження новітніх технологій змінюють традиційні уявлення про професійні стандарти, створюючи нові можливості та виклики для журналістики.

Зокрема, автоматизація фактчекінгу, персоналізація контенту за допомогою великих даних, використання блокчейн-технологій для забезпечення прозорості джерел та генерація новин за допомогою алгоритмів штучного інтелекту суттєво змінюють підходи до забезпечення достовірності та етики в журналістиці. У цьому контексті важливо дослідити, як саме ці технології впливають на традиційні стандарти, які аспекти залишаються незмінними, а які потребують адаптації (табл. 2).

Зміни в професійних стандартах журналістики відображаються в практичній роботі редакцій та журналістів. Наприклад, такі автоматизовані платформи, як PolitiFact [22] або FactCheck.org [14], дозволяють швидко перевіряти достовірність інформації, яка поширюється в соціальних мережах. Це значно скорочує час на опрацювання великих обсягів даних, водночас забезпечуючи точність інформації. Впровадження алгоритмів штучного інтелекту, як-от системи автоматичної генерації текстів, зокрема Wordsmith [9], спрощує створення новинних повідомлень та дозволяє редакціям зосередитися на аналітичній і творчій діяльності.

Аналітика великих даних, яку активно використовують платформи типу Google Analytics [15], дозволяє журналістам не лише розуміти інтереси своєї аудиторії, але й прогнозувати її поведінку. Це створює умови для персоналізації контенту та більш ефективної комунікації. Водночас інтеграція блокчейн-технологій забезпечує прозорість у походженні контенту, що важливо для боротьби з дезінформацією.

Таблиця 2

Зміни в професійних стандартах журналістики під впливом новітніх технологій

Стандарт	Традиційний підхід	Сучасний підхід з урахуванням новітніх технологій
Забезпечення достовірності контенту	Ручна перевірка фактів, використання надійних джерел	Використання автоматизованих систем фактчекінгу та аналізу достовірності даних
Етичні норми	Дотримання принципів об'єктивності та неупередженості	Інтеграція технологій для зменшення людського фактору, уникнення алгоритмічних упереджень
Швидкість створення матеріалів	Тривалий цикл створення новинного контенту	Автоматизація рутинних завдань, зокрема написання коротких повідомлень за допомогою штучного інтелекту
Взаємодія з аудиторією	Односторонній зв'язок через публікації та випуски новин	Використання аналітики великих даних для прогнозування уподобань і персоналізації контенту
Прозорість джерел	Зазначення авторів та джерел інформації в текстах	Застосування блокчейн-технологій для перевірки походження контенту

Джерело: сформовано авторами на основі [3; 7, с. 126; 12; 13; 16, с. 942; 17].

Автоматизація контенту та впровадження новітніх технологій трансформують роль журналіста, зокрема в контексті взаємодії з аудиторією та виконанні професійних обов'язків. Традиційна функція журналіста як головного джерела новин та інформації значно змінюється через автоматизовані системи створення контенту, алгоритми рекомендацій та аналітику великих даних. Це ставить нові вимоги до журналістів: володіння технічними навичками для роботи з новітніми інструментами, здатність критично оцінювати результати роботи автоматизованих платформ і розуміння потреб аудиторії в умовах персоналізованого інформаційного середовища. Замість виконання рутинних завдань журналісти все більше зосереджуються на аналітиці, креативному підході до висвітлення подій та управлінні взаємодією з аудиторією (табл. 3).

Сучасна журналістика зазнає суттєвих змін через упровадження автоматизації контенту, що

позначається на ролі журналіста. На практиці це проявляється в перерозподілі завдань між людиною і технологіями. Автоматизовані системи беруть на себе такі рутинні процеси, як створення стандартних новинних повідомлень, первинна перевірка фактів та модерація контенту. Зараз журналісти більше уваги зосереджують на стратегічних і творчих аспектах, зокрема на глибокому аналізі інформації, створенні унікальних матеріалів і комунікації з аудиторією.

Взаємодія з аудиторією також змінюється: замість традиційного одностороннього інформування, сучасні журналісти використовують інструменти аналітики для вивчення інтересів, поведінкових моделей та уподобань читачів. Це дозволяє адаптувати контент під конкретні запити, створюючи більш персоналізовану інформацію. Водночас автоматизація сприяє підвищенню швидкості роботи редакцій, адже технології значно скорочу-

Таблиця 3

Зміни в ролі журналіста під впливом автоматизації контенту та новітніх технологій

Аспект діяльності	Традиційна роль журналіста	Роль журналіста в умовах автоматизації контенту
Створення контенту	Збір, аналіз та написання матеріалів вручну	Контроль якості автоматизованого контенту, створення аналітичних матеріалів
Взаємодія з аудиторією	Обмежена комунікація через публікації	Активне використання платформ для аналізу уподобань і персоналізації контенту
Етичні аспекти	Дотримання базових принципів журналістської етики	Розроблення і контроль алгоритмів, що враховують етичні норми
Технічна компетентність	Мінімальні технічні навички, робота з текстовими редакторами	Володіння навичками роботи зі штучним інтелектом, великими даними та автоматизованими платформами
Інформаційний контроль	Повний контроль над створенням і перевіркою інформації	Перевірка контенту, створеного штучним інтелектом, запобігання дезінформації

Джерело: сформовано авторами на основі [4, с. 131–132; 16, с. 940].

ють час на оброблення даних та формування матеріалів.

Відбуваються зміни і в контролі інформації. Журналісти несуть відповідальність за перевірку автоматично створеного контенту, гарантуючи його точність та відповідність етичним стандартам. Оскільки системи штучного інтелекту працюють за заданими алгоритмами, медійники контролюють, щоб ці алгоритми не створювали упереджених або недостовірних матеріалів.

Отже, у сучасних умовах роль журналіста значно розширилася. Тепер це не лише збір та подача інформації, а й управління складними технологічними процесами, які забезпечують високу якість і достовірність контенту.

Технологічні інновації не лише підвищують ефективність журналістики, а й створюють нові виклики, пов'язані з достовірністю, етикою та конфіденційністю. Одним із ключових ризиків є поширення дезінформації, що зумовлено використанням автоматизованих систем для створення контенту [7, с. 190]. Завдяки алгоритмічним моделям фейкові новини швидко поширюються в цифровому середовищі та стають складними для контролю. Оскільки алгоритми працюють за заданими параметрами, вони часто не враховують контекст, що сприяє маніпуляціям і деструктивним інформаційним впливам.

Однією з проблем є втрата контролю над алгоритмами, які визначають інформаційну екосистему [8, с. 44]. Персоналізація контенту через алгоритми машинного навчання сприяє формуванню «інформаційних бульбашок», у межах яких користувачі отримують новини відповідно до своїх попередніх уподобань. Це обмежує доступ до альтернативних думок, поглиблює когнітивні упередження та впливає на демократичні процеси.

Як зауважує В. Каленич, технологічна трансформація ставить під загрозу етичні засади журналістики [2, с. 219]. Використання автоматизованих платформ для створення новин викликає питання щодо авторства, відповідальності та прозорості контенту. Технології можуть відтворювати і посилювати стереотипи або дискримінаційні моделі, що суперечить журналістським стандартам, тому важливим завданням є забезпечення прозорості алгоритмів та їх регулювання [6, с. 129].

Окрім етичних аспектів, особливу увагу варто приділити конфіденційності даних, адже сучасна журналістика все більше використовує аналіз великих масивів інформації [1, с. 109]. Порушення права на приватність користувачів може підірвати довіру до медіа, що зумовлює необхідність запро-

вадження чітких стандартів щодо збору та використання даних.

Для адаптації журналістики до цифрової трансформації необхідно розвивати етичні норми, які враховують специфіку роботи з автоматизованими системами. Регулювання алгоритмів штучного інтелекту має запобігати маніпуляціям, упередженості та викривленню інформації. Підвищення технічної компетентності журналістів є ключовим етапом процесу адаптації. В умовах цифровізації фахівці мають володіти навичками аналізу даних, користування аналітичними платформами, автоматизованими системами створення контенту та технологіями перевірки фактів. Отже, освітні програми й тренінги стають важливими складовими професійного розвитку.

Забезпечення прозорості журналістських процесів є ключовим завданням для зміцнення довіри аудиторії та підвищення достовірності інформації. Блокчейн-технології можуть слугувати інструментом для відстеження походження контенту, що дозволить споживачам перевіряти його автентичність. Автоматизовані платформи для виявлення недостовірних новин і дезінформації доповнюють ці механізми, сприяючи підвищенню рівня довіри до медіа.

Персоналізація контенту має поєднуватися з дотриманням плюралізму думок, що потребує розроблення алгоритмів, які забезпечуватимуть баланс між інтересами користувачів та різноманітністю інформаційного простору. Редакційна політика повинна включати стандарти відповідального використання технологій, що передбачають регулярний моніторинг алгоритмів та оцінювання їх впливу на журналістську діяльність.

Цифрова трансформація журналістики потребує інтегрованого підходу, що охоплює технічні, етичні та освітні аспекти. Дотримання професійних стандартів та прозорість алгоритмічних систем є ключовими факторами збереження довіри аудиторії в умовах стрімкого розвитку новітніх технологій. Винятково важливим в інтегрованому підході застосування цифрових технологій є процес навчання журналістики в нових умовах, бо пошук інноваційних підходів триває в медіакомунікації триває. У зв'язку з цим роль та використання цифрових технологій у трансформації традиційних та набутті нових компетенцій журналістів важливо відстежувати й аналізувати системно: від опанування азів медійної діяльності, використання їх у практичній діяльності й до набуття дослідницьких компетенцій майбутніх докторів [29], оскільки журналістика, зокрема і її

стандарти, є складовою усієї медіасистема держави, збій в одному із її сегментів призводить до шкатульгання та гальмування всього механізму.

Висновки. Встановлено, що автоматизація контенту, персоналізація інформації за допомогою алгоритмів машинного навчання та впровадження аналітики великих даних стали ключовими чинниками, що змінюють роль журналістів, підходи до створення новин та їх взаємодію з аудиторією. Серед основних проблем, пов'язаних із цими технологіями, визначено ризик поширення дезінформації, складнощі контролю алгоритмів, що впливають на інформаційний простір, а також загрози етичним принципам, зокрема прозорості та достовірності контенту.

Технологічна революція зумовила появу нових викликів у журналістиці, як-от створення «інформаційних бульбашок» через персоналізовані алгоритми та зростання залежності від автоматизованих платформ. Це актуалізує питання прозорості

у використанні технологій, конфіденційності даних аудиторії та необхідності адаптації етичних норм до сучасних реалій.

Рекомендується інтегрувати освітні програми, спрямовані на підвищення технічної компетенції журналістів, розробляти стандарти, які забезпечать відповідальне використання алгоритмів, та впроваджувати механізми перевірки походження контенту, зокрема блокчейн-технології. На особливу увагу заслуговує розроблення алгоритмів, які забезпечують баланс між персоналізацією контенту та доступом до різноманітної інформації.

Перспективи подальших досліджень охоплюють вивчення впливу таких технологій, як штучний інтелект та VR/AR, на якість і достовірність журналістської діяльності, а також розроблення методів адаптації журналістики до умов швидкої цифровізації з огляду на культурні, соціальні та етичні особливості.

Список літератури:

1. Грозна О. О. Технологічні інновації в онлайн-медіа: роль штучного інтелекту та віртуальної реальності у трансформації контенту. *Обрії друкарства*. 2024. Т. 1, № 15. С. 102–112. DOI: [https://doi.org/10.20535/2522-1078.2024.1\(15\).302843](https://doi.org/10.20535/2522-1078.2024.1(15).302843) (дата звернення: 18.01.2025).
2. Каленич В. Імерсивні технології журналістики в українському та світовому медіапросторі. *Вісник Львівського університету. Серія журналістика*. 2024. № 54–55. С. 212–221. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism/article/view/12161> (дата звернення: 18.01.2025).
3. Кодекс етики українського журналіста. URL: <https://www.cje.org.ua/ua/ethics-code> (дата звернення: 12.01.2025).
4. Надточій О., Прудіус Д. Медійна практика використання технологій штучного інтелекту в Україні. *Інтегровані комунікації*. 2024. Т. 1, № 17. С. 129–138. DOI: <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2024.1717> (дата звернення: 18.01.2025).
5. Савченко М., Добродум О. Виклики у формуванні громадської думки при введенні нових технологій на ринок реклами. *Журналістика та реклама: вектори взаємодії: тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції* (Київ, 22 березня 2023 р.) / відп. ред. Д. С. Файвішенко. Київ, 2023. С. 190–192. URL: <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/3c8ab4ae58997d5b4c2207c5572b0736.pdf#page=191> (дата звернення: 18.01.2025).
6. Хлистун І. Використання штучного інтелекту в журналістській освіті. *Вісник науки та освіти*. 2024. Т. 4, № 22. С. 1583–1598. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4\(22\)-1583-1598](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4(22)-1583-1598) (дата звернення: 18.01.2025).
7. Черемних І. Штучний інтелект у медіагалузі й медіаосвіті. Основні виклики та конкурентні переваги. *Communications and Communicative Technologies*. 2024. № 24. С. 123–132. DOI: <https://doi.org/10.15421/292413> (дата звернення: 18.01.2025).
8. Ali W., Hassoun M. Artificial intelligence and automated journalism: Contemporary challenges and new opportunities. *International Journal of Media, Journalism and Mass Communications (IJMJMC)*. 2019. Vol. 5, no. 1. P. 40–49. DOI: <http://dx.doi.org/10.20431/2454-9479.0501004> (date of access: 18.01.2025).
9. Automated Insights. *Stats Perform*. URL: <https://automatedinsights.com/wordsmith> (date of access: 12.01.2025).
10. Broussard M., Diakopoulos N., Guzman A. L., Abebe R., Dupagne M., Chuan, C.-H. Artificial intelligence and journalism. *Journalism & Mass Communication Quarterly*. 2019. Vol. 96, no. 3. P. 673–695. DOI: <https://doi.org/10.1177/1077699019859901> (date of access: 18.01.2025).
11. Chartbeat. URL: <https://chartbeat.com/> (date of access: 12.01.2025).
12. Declaration of Principles on the Conduct of Journalists. *IFJ – International Federation of Journalists*. URL: <https://www.ifj.org/what-we-do/code-of-principles.html> (date of access: 12.01.2025).

13. European Federation of Journalists. URL: <https://europeanjournalists.org> (date of access: 12.01.2025).
14. FactCheck.org. URL: <https://www.factcheck.org/> (date of access: 12.01.2025).
15. Google Analytics. *Google*. URL: <https://marketingplatform.google.com/about/analytics/> (date of access: 12.01.2025).
16. Holman L., Perreault G. P. Diffusion of innovations in digital journalism: Technology, roles, and gender in modern newsrooms. *Journalism*. 2023. Vol. 24, no. 5. P. 938–957. DOI: <https://doi.org/10.1177/14648849211073441> (date of access: 18.01.2025).
17. International Declaration on Ethical Principles in Relation to News and Journalism. *UNESCO*. URL: <https://www.unesco.org/en/ethics-journalism> (date of access: 12.01.2025).
18. Kotenidis E., Veglis A. Algorithmic journalism – current applications and future perspectives. *Journalism and Media*. 2021. Vol. 2, no. 2. P. 244–257. DOI: <https://doi.org/10.3390/journalmedia2020014> (date of access: 18.01.2025).
19. Leiser M. R. Bias, journalistic endeavours, and the risks of artificial intelligence. *Artificial Intelligence and the Media: Reconsidering Rights and Responsibilities* / ed. by T. Pihlajarinne, A. Alén-Savikko. Cheltenham, 2022. P. 8–32. DOI: <https://doi.org/10.4337/9781839109973.00007> (date of access: 18.01.2025).
20. Netflix recommendation engine. *Netflix*. URL: <https://research.netflix.com/recommendations> (date of access: 12.01.2025).
21. On YouTube's recommendation system. *YouTube*. URL: <https://blog.youtube/inside-youtube/on-youtubes-recommendation-system/> (date of access: 12.01.2025).
22. PolitiFact. Poynter Institute. URL: <https://www.politifact.com/> (date of access: 12.01.2025).
23. Sánchez Laws A. L., Utne T. Ethics guidelines for immersive journalism. *Frontiers in Robotics and AI*. 2019. Vol. 6. DOI: <https://doi.org/10.3389/frobt.2019.00028> (date of access: 18.01.2025).
24. Strashko I. V. Multimedia corpus “everyone has their own war”: Conception, annotation, and prospects. *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 9. Current Trends in Language Development*. 2022. Vol. 24. P. 81–93. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series9.2022.24.07> (date of access: 18.01.2025).
25. The Associated Press. URL: <https://www.ap.org/en-us/> (date of access: 12.01.2025).
26. Verma D. Impact of artificial intelligence on journalism: A comprehensive review of ai in journalism. *Journal of Communication and Management*. 2024. Vol. 3, no. 2. P. 150–156. DOI: <https://doi.org/10.58966/JCM20243212> (date of access: 18.01.2025).
27. Virtual Reality Hub. *BBC*. URL: <https://www.bbc.com/virtualreality> (date of access: 12.01.2025).
28. Zagorulko D. I. ChatGPT in newsrooms: Adherence of AI-generated content to journalism standards and prospects for its implementation in digital media. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2023. Т. 34 (73), № 1. Ч. 2. С. 319–325. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/1_2023/part_2/50.pdf (дата звернення: 18.01.2025).
29. The Role of Digital Technologies in Building Research Competencies of Future Doctors of Philosophy / I. Oliinyk et al. *Journal of Education Culture and Society*. 2023. Vol. 14, no. 2. P. 268–284. URL: <https://doi.org/10.15503/jecs2023.2.268.284> (date of access: 07.02.2025).

Bidzilya Yu. M., Hetsko H. I. THE IMPACT OF MODERN TECHNOLOGIES ON THE TRANSFORMATION OF PROFESSIONAL STANDARDS IN JOURNALISM

The article examines the impact of the latest technologies on the transformation of professional standards in journalism, in particular in terms of content creation, audience interaction and ethical compliance. The relevance of the work is due to the growing role of automation, artificial intelligence and big data, which requires the adaptation of traditional approaches to the conditions of digital transformation. It has been found that technological innovations help to increase the efficiency and accuracy of journalists' work but at the same time, create risks of spreading disinformation, forming “information bubbles”, and losing control over algorithms. The purpose of the study is to examine the transformation of professional journalism standards under the influence of digital technologies and to develop recommendations for their effective adaptation. To achieve this goal, content analysis, comparative analysis, and generalisation were used to assess the impact of automation on key aspects of journalistic activity. It is proved that automation of routine processes reduces the workload of journalists, facilitating concentration on creative and analytical tasks. The research results substantiate the need to improve ethical standards that take into account the specifics of working with automated systems and algorithms. It is recommended that journalists increase their technical competence, introduce blockchain technologies to ensure transparency of the origin of the content, and develop algorithms that maintain a balance between the personalisation of information and the pluralism of opinions. It is concluded

that the digital transformation of journalism requires the integration of technical, ethical and educational approaches to maintain audience trust and ensure high professional standards. Prospects for further research include analysing the impact of virtual and augmented reality, as well as artificial intelligence, on the quality of journalism and developing standards for the media in the context of global digitalisation.

Key words: digital innovations, journalistic ethics, content management, content personalisation, media transparency, journalism automation.